

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótalajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A nemzet pünkösdjé.

Zombor, 1906. május 31.

Jövel szentlélek Úristen!

Az emberiség megváltójának kinszenvedése után ötvenednapra apostoli tanítványai készültek az aratás ünnepére, ugymint azt az ó-testamentumi szentírás követelte. Az egyszerű tanítványok nem is sejtették, hogy az a természeti tevékenységen épülő vallásos ünnep, melyre készültek, határkövet állit az ó- és újvilág gondolkozása közé.

De mikor együtt valának, megesett a csuda. A szentlélek, akinek segédleméhez folyamodtak, kiárasztotta fölējök csodatévő erejét. Ugy tudtak beszélni, hogy beszédüket a különböző néptörzsekhez tartozó gyülekezet megértette s átérzte. S amerre a tanítványok elszéledtek hirdetni az Ur igéit minden népeknek, a szentlélek ihlete lángnyelven szólt az egybegyültekhez s ellenállhatatlan erővel avatta az isteni igazság hiveivé. S rövid idő alatt keleten és nyugaton megsokasodott az Úrnak nyája s feltartóztathatatlanul terjedt a szeretet vallása. A kegyetlen üldözések szaporithatták az új hit vértanuit abban

a hitben, hogy megfogyatkoztatták, sőt teljesen kiirtják hívőit. Ellenkezőleg történt, egy vértanunak kiömlött vére ezrek lelkét szentelte fel az új igazságra. Krisztus országa győzedelmeskedett a földi hatalmasságokon.

Jövel szentlélek Uristen!

A magyar nemzet is, mint már annyiszor, újra végigszenvedte a kinszenvedések kalváriáját. S ime a nemzet apostolai diadalmaskodtak az önkény ördögeitől készített pokol kapuján s ötvenednapra készülnek a nemzeti aratás: a törvényalkotás ünnepére.

Oh bár megihletné a mi nemzeti apostolaink lelkét is a szentlélek s adna lángnyelvet nekik, hogy nemzeti igazságainkat hirdethetnék ellenállhatatlan erővel minden népeknek keleten és nyugaton; hogy mindenütt, de különösen a szomszéd országban és saját hazánkban nyelv- és nemzetiség különbség nélkül megértenék és átérznék igazságainkat és a szeretet szent jegyében egyesülnének velünk az emberiség javának munkálására!

Mert most szükségünk van a lelket átváltoztató, gyűlölet helyett szeretetre

gyújtó, jogtalanságból igazságra vezérlő lángnyelvekre. Nagy lélekhódító hadjárat előtt állunk, mikor a haza békéjét, szabadságát, jólétét s üdvös fejlődését készülünk kiküzdeni.

Ha van is küzdelem, békés az mint az apostoloké. Küzdünk a haza jogaiért, a nemzetiségek egyenjogosításáért, melyek valamennyien békésen megférnének a szép magyar honban. Küzdünk egy szebb jövő alapjáért, a zavartalan, állandó haladásért. Ha nem várna reánk egyéb, csak ezek a megoldatlan kérdések, már ez is elég serkentést szolgáltatna a csendes kulturunkára, a minőt egyik évszázad a másiktól méltán megkövetelhet.

A legutóbb elmúlt évek nagyon hátramaradtak ebben a munkában; a cselekvésre való képtelenség okai annyira közismertek, hogy azokra nem szükséges külön kitérni.

A szentléleknek, ennek a lelkesítő, dicsőítő erőnek megjelenése, mely nem ereszkedett le egy elzüllött, kételkedésben és életunalomban senyvedő világba, ünnepet jelent a hosszú, fárasztó, buzgó munka után.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Az új csillag.

Bernáth Zsiga régi imádója az „isteni Zsaszának“. Ezt sokan tudják az ő társaságában, épen azért hiába mondja, hogy azért utazott fel Pestre, mert tárgyalása volt az V. kerületi járásbírósnál. Hiszen odafönn az ezernél több ügyvéd közül találhatott volna eleget, akit megbizzon a helyettesítéssel. Szó sincs róla. A társaság Zsigája felment, mert Fedák Sárít akarta megnézni a Gül Babában, mint Gábor diákokot.

Mikor aztán egy heti „tárgyalás“ után hazaérkezett, mindenfelől csak egyet hallott: Látta már? Ismeri már?

— Kit? Micsodát?

— Zoltán Félix urat. Milyen szép ember!

— És milyen művelt! — vágott közbe a kis Aranka.

— És milyen elegánsan öltözködik! — tódította hozzá Elzácska.

— De hát kiről beszélnek?

— Most telepedett le itten. Csak e héten jött, tudja Zsiga és már ezek a lányok mind szerelmesek belé.

— Szerencés ember! Így hát kiestem a kegyekből?

— Na, ne féljen, — szólt egy pajkos kisasszonyka, — azért nehéz lesz magát elhomályosítania.

— Ki tudja? Az új csillagok fénye mindig erősebb. A régi embereket megszoktuk, meguntuk és vágyunk azután, ami új. Nem szoktam kíváncsiskodni, de higye meg, édes Olga nagysád, érdekel ez az új csillag.

— Akkor holnap jöjjön Mautnerékhez; ott leszünk és Félix is ott lesz.

— Már csak így: Félix?

— Hja, ilyen urienberrel könnyen megy a barátság. Majd meglátja.

— Meglátom.

*

A Mautnerék elegáns szobái visszhangzottak a hangos jókedvtől. Ott volt az egész társaság. Csak Zsiga hiányzott még. Meg is szólták érte. Érdekes akar lenni ezzel a késséssel.

— En? — szólt e percben Zsiga, ki most lépett be.

— Igen, maga.

— Látom, nem unatkoztak azért.

— Nem is. Félix mulattatott. De igaz! Az urak persze még nem ismerik egymást.

Megtörtént a bemutatkozás. Fagyosan, hidegen. De ezuttal a hölgyek mind Félix pártján voltak, mert sejtették, hogy Zsigát a féltékenység bántja. Mégis észre kellett venni, hogy Félix ur nagyon zavart lett. Alig mondta ki a nevét. Meg aztán egyszerre elhallgatott, pedig ő vitte a szót eddig.

— Nos, folytassa — szóltak a lányok hozzá. Zsiga azonban már tudott mindent. Ő ezt az embert ismerte másfelől. Remélte, hogy az ő jelenlétében nem fog nagy hangon beszélni. Most pedig, amikor látta, hogy az új csillag tényleg hallgat, ő vette át a szót.

— Most ugye, tisztelt ur engedi, hogy én beszéljek? Mi az, — kiáltott fel nevetve — hát önök, hölgyeim, még nem viselik a tulipánt? Micsoda magyar honhazafi leányok kegyedek?!

— Hát maga mért nem viseli, hisz Pestről jött?

— Kérem, én a zsebemben hordtam eddig, hogy meglepetést okozzak. Hanem nekem kettő is van. Az egyiket elajándékozom. Látom a szemök villogásából, hogy mindenik

Nekünk még hátra van a munkája része, hogy gondtalanul megülhessük az ünnepet.

Adja az Ég, hogy az ideai pünkösdt, kettős vonatkozásában: mint az áldást-hozó munka kezdetét és mint vallásos érzületünk fejlesztőt az az ihlet tegye felkenté, mely erősít, lelkesít és lángnyelvekkel beszél a magyar néphez és a vele közösségben élő többi néptörzsekhez!

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósági bizottsága szerdán május hó 30-án rendes közgyűlést tartott a városháza nagyszobájában.

Fernbach Károly főispán pontban 9 órakor lépett a közgyűlési terembe, ahol a szép számban megjelent bizottsági tagok lelkesen megjelenezték.

A főispán a megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözlő, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Radisits Lázár aljegyzőt és az ügyészi teendőket ellátásával dr. Thurszky Zsigmond tisztviselőt bizta meg és a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Hauke Imre polgármesternek a közigazgatás minden ágára kiterjedő terjedelmes és részletesen összeállított jelentését a törvényhatóság helyeslőleg vette tudomásul.

A polgármesteri jelentéssel kapcsolatban Buday Gergely bizottsági tag a Schweidel vértanu-szobor körüli vasrácskerítésnek elkészítését indítványozza. Kegyeletet sértőnek tartja, hogy a szobor környéke még mindig csak fűpázsittal van körülvéve, amely itt-ott a forróságtól teljesen ki van száradva. Sürgős intézkedést kér, hogy a szobor virágdiszszal láttassék el, amelynek gondos ápolására a városi kertész utasíttassék és ellenőriztessék.

Dr. Donoszlovits Vilmos bizottsági

tag a zombor-óbecsei vasut építése alkalmából a vásártéren oly régóta nélkülözött marharakodó állomás építése iránt a kellő intézkedések megtételére kéri utasítani a város tanácsát. Erős szavakban ostromozza gör. kel. polgártársainknak a középkorba sem illő azon szokását, hogy legkisebb ünnepük alkalmával korá reggeltől késő estig valóságos fülhártyarepszítő és házomlasztó bombázást visznek véghez. Közlekedési szempontból kifogásolja elsősorban azért, mert ily alkalmakkor a gör. kel. templomtól a Kossuth Lajos-utca nyilásáig a kocsit ut a lefektetett mozsarakkal, a gyalogjárók pedig a bámész-kodó embertömeg által teljesen elzárva; közegészségügyi szempontból pedig azért, hogy a környéken esetleg súlyosan betegen fekvő polgártársaink az ily felesleges rázkódtatásoktól meg legyenek kímélve, amely rázkódtatás következtében a beteg állapota csak súlyosbodhatik. Kéri a városi lövöldözési szabályrendelet módosítását akként, hogy a mozsarazás lehetőleg a város végére tereltesse és csakis nagyobb ünnepeken a vallási szertartás alatt engedtesse meg.

Ez utóbbi panaszhoz Kupuszárevits Lyubomir bizottsági tag szerb nyelven szolt hozzá. Hauke Imre polgármester megnyugtató választ a törvényhatósági bizottság helyeslőleg vette tudomásul.

Hauke Imre polgármesternek 6 heti szabadságot adott a törvényhatósági bizottság.

A m. kir. belügyminiszter leirata a város által kezelt alapokból adandó kölcsönök kamatlábjának leszállítására vonatkozó közgyűlési határozat feloldása tárgyában. — A törvényhatósági bizottság a belügyminiszternek feloldó rendeletét, — amely szerint a város által kezelt alapokból 5% helyett 4%-os kamattal mellett adhatók kölcsönök — tudomásul vette.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter intézvénye a Gyalokay-öztöndij adományozása tárgyában hozott közgyűlési határozat feloldása tárgyában. — Az öztöndij Városy Géza gimnáziumi tanulónak adományoztatott, amely határozatot a kultuszminiszter megsemmisítette. Elhatározta a közgyűlés, hogy július 20-i határidővel az 1905—1906. iskolai évre új pályázatot ír ki.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter intézvénye a Gyalokay Rozália-fele alapítólevél módosítása tárgyában. — Az öztöndij adományozása ezentul nyílt szavazással történik.

A m. kir. kereskedelmi miniszter intézvénye a város területén keresztül vonuló vármegyei törvényhatósági utakhoz való hozzájárulást megállapító határozat jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter rendelete az állattenyésztési szabályrendelet módosítása tárgyában. — Falcione Lőrinc örömmel járul hozzá az állandó választmány javaslatához, amely szerint az állattenyésztési szabályrendelet módosított, hogy a kiselezett tenyészbikák helyett a város részére fokozatosan piros-tarka hegyi fajta tenyészbikák szereztessenek be, bár ő abban látja állatállományunk visszafejlődését, hogy a gazdák borjuikat már 3—4 hetes korukban vágóhidra adják. Az ily fejletlen állat husát felhasználó nem szereti, (Derültség) erőt nem ad, husa nyálkás (méhszagu). (Derültség.) Kéri a város tanácsát, hasson oda, hogy a vágóhidon csak 7—8 hetes borjukat lehessen vágni, ha ezen megszorítás keresztül vihető, az a gazda, aki 7—8 hétig nevelte borjuját, nehezen fog akkor attól megválni és ezáltal fokozódik állatállományunk és a tenyésztőnek eladáskor nagyobb haszonra van kilátása. Hauke Imre polgármester felvilágosítása után a közgyűlés az állandó választmány javaslatát határozattá emelte.

A városi közigazgatási bizottság félévi jelentése. — Fernbach Károly főispán kérdést intéz a törvényhatósághoz, kívánják-e, hogy a közigazgatási bizottság félévi jelentése felolvastassék? A közgyűlés a felolvasás mellőzését kérvén, a jelentés tudomásul vétetett.

A városi tanács jelentése az önként befizetett állami adóknak beszolgáltatása tárgyában. — A város tanácsa bejelentette, hogy az ex-lex alatt önként befizetett 187644 kor. 66 fillér állami adót az adóhivatalba beszállította. Ezen összeg a törvényhatóság határozata alapján a zombori takarékpénztárban volt gyümölcsözőleg elhelyezve, ahol 1718 kor. 66 fillért kamatozott. A pénzügyigazgatóság átírt a város tanácsához, hogy a kamatot is

szeretné. De ez a szép jelvény ne legyen Eris alma önök között, mert én ügyetlen Páris lennék. Hanem indítványozok valamit.

— Halljuk!

— Kisorsoljuk a tulipánt.

A sorsolás után, melyből az öreg Mautner né került ki győztesként, elszéledt a társaság. A kis leánykák még egy-egy cukkedlit, datolyát torkoskodtak le az asztalról, azután Olga a zongorához ült és a fiatalok csárdást jártak. Itt újra Félix volt elemében, míg Zsiga sakk-parthiet kezdett Mautner bácsival. De minduntalan megzavarták őket és az öreg különben is folyton kérdezősködött, mi újság Pesten, úgy hogy végre azt se tudták, ki következik a húzással. Eh, hagyjuk abba, szolt Mautner bácsi.

Most Zsiga is elvegyült a fiatalok közé. Ő is táncolt és mesélt, úgy hogy kipirult a kis Aranka arca, de szeme másfelé tekintett, oda Félix felé, aki Elzával mulatott.

— Hová néz? — kérdé végre Zsiga — hisz ide se figyel.

— Elzát nézem, mily gyönyörűen táncolnak...

— Félixszel ugye?

— Igen, Félix. Nagyszerű fiatalember. Felvillanyozza az egész társaságot.

— Magának is tetszik?

— Ó nagyon!

— Akkor hát egy szivességet tesztek önnek, kedves Aranka.

— Tegye! Tegye kérem, nagyon hálás leszek érte.

— Arról biztos vagyok. De figyeljen csak. Félix ur mindenben úgy fog tenni, ahogy én akarom.

— Hadd lássuk.

— Most még korán van; de énnekem el kell mennem, Mautner néni tudja már.

— De Félix marad?

— Nem, Félix velem jön.

— Azt nem fogja tenni.

— Nos, figyelje meg. Egy szót szólok, Félix elsápad és bucsuzni fog innen.

— Szeretném látni!

Az egész társaság csak ámult, csak bámult... Félix követte Zsigát.

*

Mig odabenn az asszony nép a kíváncsiságtól égett, Zsiga kezelte Félix urat.

— Kegyelem! — szolt ez utóbbi

— Szóval rám ismertél, Sommer Franc, te közönséges szélhámos, te jellemtelen, mindenhová befurakodó csibész?

Sommer Franc, előkelő néven Zoltán Félix ballgatott.

— Hallgatsz ugye? de azt hiszem, tudod kötelességedet!

— Csak nem árulsz el?

— Mit? Hát azt gondolod, eltűrom, hogy ezeket az uri leánykákat itt mind sorra magadba bolondítsd; vagy itt is el akarod játszani a játékodat? Itt is menyasszonyt akarsz szerezni, hogy aztán az ezüstkanalakkal szépen odébb állj? Nem, Sommer Franc, akkor én büntársad lennék; akkor én is méltatlan lennék arra a társaságra, mely befogad.

— De hát mit kívánsz?

— Azonnal el kell tűnnöd. Azonnal, még ma este.

— És ha nem tenném?

— Akkor utam innen a rendőrségre visz, ahol ellátják a bajodat. Ne feledd el, hogy az arcodról van már fényképük. Ne feledd, hogy az ujjadról is van már lenyomatuk.

— Megyek tehát. De hisz ha másutt vagyok is...

szállítsa be az adóhivatalba. A jogügyi, gazdasági és pénzügyi bizottságok véleménye alapján az állandó választmány a kamatok beszállítását javasolja. Nagyszabású és élénk vita indult meg ezen tárgynál, amelyben részt vettek: Buday Gergely, dr. Balogh Ernő, Thurszky Zsiga, dr. Scheer Ármán bizottsági tagok, akik jogilag bizonyították, hogy a kamatot, mint amely összeg az államot illeti, beszállítandó az adóhivatalba. Ezzel szemben Karakásevits Milivoj bizottsági tag külön indítványában ellenzi a kamatok beszállítását és kéri, hogy ezen kamatösszeg a város által kulturális és jótékony célra használtassék fel. A közgyűlés Karakásevits indítványát nagy szótöbbséggel tette magáévá és így a kamatoknak az adóhivatalba való beszállítását megtagadta.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának határozata központi felállítására tárgyában. — Vojnits István vármegyei alispán átírt a város tanácsához, hogy a létesítendő központi kórház kérdését a vármegye a város kizárásával egyedül óhajtja megoldani és nem köti a felállítást Zombor város területéhez. Beható vita után, amelyben Fernbach Károly főispán is élénk részt vett és biztosította a törvényhatósági bizottságot legmesszebbmenő támogatásáról, elhatározott, hogy a város az építendő központi kórház céljaira ingyen telket ad. Dr. Grüner Samu bizottsági tag indítványára egyhangulag kimondotta a közgyűlés, hogy a kórháznak Zomborban leendő építése érdekében Fernbach Károly főispánhoz és Vojnits István alispánhoz küldött levelet. A küldött tagjaivá megválasztottak: Hauke Imre polgármester, Spanyol József tanácsos, Listyevity Titusz főkapitány, Heinze Kálmán főszámvivő, dr. Popovits István főorvos, dr. Thurszky Zsiga tiszti ügyész, dr. Donoszlovits Vilmos, dr. Grüner Samu, Henneberg Sándor, Mérő Ignác, Sztrilich Zsigmond bizottsági tagok.

Dr. Alföldy Gedeon kérelme a Bajai-utca és Széchenyi-körút sarkán levő üres területnek eladása iránt. — A legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába vétetik fel.

— Ott én nem bántalak. Ott újra hős lehetsz, csak ezeket az egyszerű embereket ne bántsd.

— Pedig ha tudnád! Mindegyik nőnek szívében vagyok már.

— Én pedig kidoblak onnan. Isten veled!

— Kezet nem fogok veled. Menj!

*

Másnap Zsiga egész közönyösen keresé föl a hölgyeket. A nap sütött melegen. Tennisezni kívántak. Egy pár nem volt teljes. Azért indulhatunk — szolt Elza — majd Félix lesz az én párom.

— Félix nem jó ide többet — szolt esendesen Zsiga.

— Dehogyan nem, megígérte.

— Csakhogy akkor nem tudta még, hogy én elutaztatom.

— Hogyan?

— Nos, én ezt az embert ismertem már ezelőtt és...

— És?

— És nem kívánom, hogy önök is megismerkedjenek ezzel a csillaggal.

— Ugyancsak hamar letűnt az új csillag!

— Nem is csillag volt az, üstökös csupán.

Paludi Oszkár.

Dr. Danninger Ádám és társa kérelme városi mocsárterület eladása iránt. — Az eladás engedélyeztetett.

Falcione Gusztáv kérelme a Kereszt-utca szabályozása folytán fenmaradt városi földterület eladása iránt. — A legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába vétetik fel.

A városi tanács jelentése a gör. kel. nagytemető kibővítéséhez szükséges terület átengedése tárgyában. — A temető hosszában levő 2787 □-ölnyi terület ingyen átengedtetik azzal, hogy az átalakítási költséget az egyházközség tartozik sajátjából fedezni.

Pallós Ármán kérelme a zombor—öbencei vasutára szükséges városi területek átadása s erre vonatkozó ideiglenes építési engedély megadása tárgyában. — Egyelőre elutasított.

Az üresedésben levő városi I. aljegyzői állásnak választás utján való betöltése. — Az üresedésben levő városi II. aljegyzői állásnak választás utján való betöltése. — Az üresedésben levő városi gazdasági intézői állásnak választás utján való betöltése. — Az üresedésben levő városi 2 adótisztai állásnak választás utján való betöltése. — Az üresedésben levő városi I. oszt. irnoki állásnak választás utján való betöltése. — Az üresedésben levő városi kertészi állásnak választás utján való betöltése. — Az üresedésben levő állásokat nem töltik be, hanem utasítást nyert a városi tanács, hogy július hó 20-iki záros határidőre új pályázatot írjon ki és a választást a legközelebbi összehívó rendes közgyűlés tárgysorozatába vegye fel. A már eddig benyújtott kérvények az új pályázatra is érvényesek.

A Pribil Ernő elhalálása folytán megüresedett központi választmányi tagsági helynek betöltése. — Henneberg Sándor választott meg 53 szavazattal Kupuszarevits Lyubomir 6 szavazata ellenében.

A kiküldött bizottság jelentése a városi színház átalakítása tárgyában. — A városi tanács a további intézkedések sürgős megtételére utasított.

A Pribil Ernő elhalálása folytán a szinügyi bizottság 1 tagjának megválasztása. — Buday Gergely választott meg.

A városi tanács jelentése a keresk. és iparkamarai tagválasztás céljából a központi bizottság elnökének kiküldése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A városi számvivőség előterjesztése a birtokváltási díjakról szóló városi szabályrendelet módosítása iránt. — A birtokváltási díjakról szóló szabályrendelet 6. §-a az alábbiak szerint módosított: A kivetés alapjául földnek, ha a felek által megállapított, vételár-érték, nagyobb a kincstári illeték kiszabása iránt fenálló szabályok értelmében kiszámított becseréntéknél — úgy a felek által megállapított vételár-érték, szolgál. Ha pedig a felek által megállapított vételár-érték kevesebbet tesz ki annál, ez esetben az adó — vagy tiszta jövedelem alapján a kincstári számítás szerint megállapítandó érték képezi a kivetés alapját. Házaknál: a házostály és házbérjövdelem alapján kiszámított értékhez, a ház beltelkének minden □ öle után, a Belvárosban fekvő házaknál külön még 10 korona, a Felsőváros és Szelenében fekvő házaknál 3 korona, és végül a Bánát és Cservenkában fekvő házaknál 2 korona számítatik és az így előálló összérték képezi a kivetés alapját. Oly ház beltelkéknél, — vagy önálló beltelkéknél azonban, amelyek térfogatukra nézve 600 □ ölet túlhaladják, a kincstári

illeték kiszabására vonatkozó szabályok szerint, — csupán a kitüntetett kataszteri tiszta jövedelem képezheti a kivetés alapját, tekintet nélkül arra, hogy a kérdéses beltelek, mely városrészben fekszik. Csere esetében, ha a cserélt ingatlanok értéke egyenlő, — vagy azok között lényegtelen az értékbeli különbség, úgy a birtokváltási díj mindegyik csere tárgy fél értéke szerint szabandó ki; — ha az egyik fél által cserébe adott ingatlan értéke, a másik fél által cserélt ingatlannál csekélyebb: a) úgy kisebb értékű ingatlan után az érték fele; b) a nagyobb értékű ingatlan után pedig annak egész értékéből, az a) alatt már tekintetbe vett összeg levonása után fenmaradó részösszeg veendő a birtokváltási díj kiszabásának alapjául.

A városi számvivőség előterjesztése a városi pótdadó után szedendő késedelmi kamatok számítása és beszedésére vonatkozólag szabályrendelet megalkotása iránt. — Az alábbi szabályrendelet elfogadtatott: 1. §. az egyenes állami adók után kivetett házi, illetve pótdadó négy egyenlő részben és pedig minden évnegyed első napján, tehát január, április, július és október 1-én esedékes és az illető évnegyed közepéig fizetendő. Addig, míg a folyó evre történt adókievetés eredménye az adózó adókönyvecskéjébe bejegyezve nincsen, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókirovás szerint fizetendők. A netaláni különbözetek az adókönyvecské kiállításának befejezését követő részletfizetés alkalmával egyenlített ki. Részletfizetések feltétlenül elfogadandók. A házi, illetve községi pótdadóba semmi más természetű követelés nem számíttatik be. 2. §. Azon egyén, aki az első szakaszban megállapított fizetési határidők leteltéig pótdadótartozását az esedékesség napján le nem fizeti, évi 5% késedelmi kamatot fizet. E késedelmi kamat kiszámítása olyképp történik, hogy amennyiben az esedékesség napján a fizetendő pótdadóból mi sem rovatnék le, úgy az egész negyedévi részlet után számíttatik az 5% késedelmi kamat a befizetés teljesítéséig. Ha pedig negyedévi részletből az esedékesség napja után történik részfizetés, akkor csak a törlesztési részlet után számíttatik az esedékesség napjáig visszamenőleg késedelmi kamat a hátralékban maradt összeg után, annak befizetésekor lesz az arra eső késedelmi kamat kiszámítva. Mindazok, kik községi pótdadó tartozásuknak egy vagy több évnegyedi részleteit előre megfizetik, azoknak az előre fizetett adóösszeg minden koronája után a befizetés napjától az illető évnegyed közepéig számítva évi 2 1/2% kamat betudandó, illetőleg a fél kívánatára kifizetendő. Kamatvisszatérítésnek akkor is van helye, ha a helytelenül kivetett és illetéktelenül bevett pótdadó a jogosított félnek visszaadatik. Ily esetben a kamat a befizetés napjától a visszautalványozásról kiadott értesítés kézbesítése napjáig bezárólag, 5%-al számíttatik.

A városi tanács jelentése az Apatini-uti kövezet kiszélesítése tárgyában. — A városi tanács jelentése a Nemesmiliticsi-, a Konyovits- és Hosszu-utca között egy új utca megnyitása tárgyában. — A városi tanács jelentése új villamos ivlámpák felállítása tárgyában. — Tudomásul vétettek.

A városi tanács jelentése a hivatásos tűzoltóság felállítása tárgyában. — A múlt pénteken ismertetett tervezetet a törvényhatósági bizottság elfogadta és a m. kir. belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjeszteti.

A városi tanács jelentése a városháza emeleti ablakainak újból való elkészítése iránt megtartott árlejtés eredménye tárgyában. — A városi tanács előterjesztése az apatini-uti régi keramit-burkolat további fentartása iránt teendő intézkedések tárgyában. — A városi tanács jelentése egy új ménistálló építése iránt megtartott árlejtés eredménye tárgyában. — Tudomásul vétettek.

Beregszász r. t. város képviselőtestületének átirata a községi törvénynek az illetőség megállapítására vonatkozó 16. §-ának novelláris uton való módosítása tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratok pártolása iránt. — Hasonszellemű felirat intéztetik az országgyűlés képviselőházához.

A Kigyó-utcai háztulajdonosok kérelme gyalogjárdáknak aszfalttal leendő burkolása tárgyában. — A Könyök-utcai lakosok kérelme utcájuk szabályozása tárgyában. — Eibl Miksa kérvénye a Konyovits-utca kövezetétől kapujáig egy kocsiut kiépítésének engedélyezése iránt. — Fábrián Lajos és társainak kérelme a baja—palánkai h. é. vasut költségeihez leendő hozzájárulás iránt. — Tudomásul vétettek.

Czeisel József cég kérelme az általa furandó ártézi kutak befejezési határidejének meghosszabbítása iránt. — Beható és élénk vita után, melyben résztvettek: Buday Gergely, Thurszky Zsiga, Gergurov Milán és Hauke Imre polgármester, kimondatott, hogy vállalkozónak a bánáti ártézi kut befejezésének határnapja július 7-ig, a szelencsei szeptember 15-ig és a cservenkai december 15-ig meghosszabbíthatik.

Preszly János felebbezése István nevű fia után a felső kereskedelmi iskola pénztárába befizetett tandíj visszautalványozását megtagadó tanácsi határozat ellen. — Elutasított.

Purmann Dezső kérvénye a Falcione Gyula-féle ösztöndíjból részére megszavazott 600 korona kiutalványozása iránt. — Kiutalványoztatik.

A városi közigazgatási bizottság bemutatja Rell Lajos irnok elleni fegyelmi ügyben hozott határozatát. — A városi árvaszék be-terjeszti az 1905. évi árvatári számadást. — A városi házi pénztár és a kövezési alap, a nyugdíjalap, a kórházalap, a szegényalap, a szépítészeti alap, a Falcione Gyula ösztöndíj-alapítvány, a Parsetich Agátha ösztöndíj-alapítvány, a Papházy Döme alapítvány, a Stebler—Blumenthal ösztöndíj-alapítvány, a Schaffner József ösztöndíj-alapítvány, a Barthal József ösztöndíj-alapítvány, a Gyalokay Rozália ösztöndíj-alapítvány, a Gyalokay Rozália szegényalap, a létesítendő zene- és énekakadémia alap, a zombori kereskedő ifjak alapítványa, a Koczik Lajos alapítvány és a létesítendő városi árvaház alapítvány 1905. évi zár-számadásai. — A városi számvevőség elő-terjesztése az 1904. évi nyugdíjalap-zár-számadásnál mutatkozó 8966 korona 38 fill. kiadási többlet megtérítése iránt. — Tudomásul vétettek.

Dr. Popovits István tisztii főorvos, Gergurov Milán városi főmérnök, Konyovits Péter városi könyvelő, Karnász Kálmán városi kiadó, Sztojsits Árkád városi adótiszt kérvénye szabadság iránt. — Megadatott.

Matzitz Lajos helyhatósági állatorvos kérvénye tiszteletdíj, illetőleg jutalom megszavazása iránt. — Blagojevits Szlávko h. adótiszt kérvénye fizetési előleg iránt. — A városi rendőrfőkapitány előterjesztése Budi-

macz Antal, Milla István, Dorotits István lovasrendőrök, Brkits Sándor lovasrendőr őrmester és Lukits Fülöp gyalogrendőr nyugdíjaztatása iránt. — Özv. Masirevits Sándorné szül. Vaszilyev Milica zombori lakosnő kérvénye néhai férje után özvegyi nyugdíjának és gyermeknevelési pótlékának megállapítása és a temetkezési átalány folyósítása iránt. — Özv. Szkovajszs Dánielné szül. Goretits Teréz zombori lakos kérvénye néhai férje után özvegyi nyugdíjának megállapítása és a temetkezési átalány folyósítása iránt. — Özv. Szalay Mártonné kérvénye néhai férje után özvegyi nyugdíjának és gyermeknevelési pótlékának megállapítása és a temetkezési átalány folyósítása iránt. — Tésits Jakab és társai városi becsüsök kérvénye fizetésük és lakbérük rendezése, valamint a nyugdíj állományba való felvételük iránt. — A városi állandó napszamosok kérvénye drágasági pótlék iránt. — Nasztaszits Ádám volt városi állandó napszamos kérvénye kegydíj iránt. — Lavenka Gyula, Gruits Jusztin városi rendőrök és Blazsov Itván városi dobos kérvénye segély iránt. — Tudomásul vétettek.

Dr. Grigorijevits Emillán kérvénye orvosi oklevelének meghirdetése iránt. — Meghirdetett.

Fernbach Károly főispán a közgyűlést a bizottsági tagok lelkes éljenzése között 1/42 óraker berekesztette.

Tanítóink a selyemtenyésztésért.

Amidőn országos selyemtenyésztésünkkel foglalkozva ezzel kapcsolatosan hazánk derék tanítói karáról óhajtok ezuttal megemlékezni, teszem ezt azon meggyőződésből, hogy hazánk tanítóságát hivatásánál fogva kétségtelenül érdekli a selyemtenyésztés és annak viszonyai. Sőt hivatását hazafiasan betölteni tudó tanítót nemcsak hogy érdekelheti ez a nagyfontosságú és a szegény népre valóban áldásos gazdasági foglalkozás, hanem bizton hiszem, hogy ily ambiciózusabb tanítók tevékeny részt is vesznek a hazai selyemtenyésztés kultiválásának előmozdításában. Ezért általánosságban véve őszinte elismerés illeti hazánk tanítóit.

Azonban e mellett nem győzőm eléggé hangsúlyozni, hogy selyemtenyésztésünk jelenlegi viszonyai mellett a fejlődés szilárdítása érdekében az eddigieknél még sokkal többet elérhetnének ügybuzgó tanítóink, ha — tisztelet és elismerés a kivételeknek — általában véve nagyobb odaadással karolnák fel hivatásukban a selyemtenyésztés érdekét. Minden gazdasági ág művelésének általánosítását és megszeretését csakis a kellő propaganda és a vele kapcsolatos gyakorlati eredmények teszik honosulttá. Így van ez az országos selyemtenyésztéssel is. Hazánkban talán egyetlen gazdasági ág megvalósítása sem ütközött oly nehézségekbe, mint a selyemtenyésztés. Erős akarat, csüggedhetlen fáradtság és nagymérvű propaganda kellett ahhoz, hogy selyem-

tenyésztésünk ujjáteremtő idejétől a 80-as évek elejétől mai napig a kifejlődés azon nagy eredményű nivójára jutott, ahol ma áll. Fényes bizonyítéka ez annak, hogy sokat lehet, csak akarni kell.

Az a szép eredmény, amit az ujjáteremtett selyemtenyésztés mai napig az ország érdeklődése elé tárt, nemcsak hogy meghusított a selyemtenyésztés iránt idegenkedők tévhitét, hanem legnagyobb részben meg is nyerte őket az ügynek.

Sajnos azonban, még mindig nem tartunk ott, ahol tartanunk kellene. Még manapság is vannak elegenden, kik a selyemtenyésztés üdvös intencióját nem akarják megérteni. Nem akarják és pedig különösen azok, kiknek önértékükben áll, hogy a selyemtenyésztésnek ne legyenek barátai. Ilyenek legtöbbször a birtokos osztálynak azon rétegéből kerülnek elő, kik a napszambér emelkedésének okát vélik felismerni a selyemtenyésztés foglalkoztatásában. Ezen abhumanus ok aztán elég arra, hogy egyes vidéken a szegénység különféleképpen kieszelt fondorlatokkal eltántorítottassék a selyemtenyésztéstől.

Ha senki más, de egy igazi tanító lehet az, ki a szegény nép sorsát szíven viselendő megakadályozza a selyemtenyésztés ezen rosszakaróinak törekvését s hathatós propagandával állandóan felvilágosítsa a lakosságot arról, hogy a selyemtenyésztés a szó szoros értelmében nem más, mint a szegény nép télen át megfogyott kenyérének első pótlója. Ezért aki szegény, az nem lehet ellensége a selyemtenyésztésnek, legfeljebb csak az, kinek a lisztes ládája kifogyhatatlan.

Vajjon ki ismerné jobban a szegény nép helyzetét, mint a tanító. Az iskolás gyerek a család anyagi miképállásának sokatmondó tükre. Ebbe a tükrökbe naponként bepillantva, láthatja a tanító, hogy hány gyereknek hiányos a ruházata, mely ha még annyira foltozva van is, nem takarhatja el a szülők szegénységét. Ha a hivatás a humanitással együtt karöltve jár, akkor az ilyenek láttára az igazi néptanítót hivatásában bizonyára foglalkoztatják komolyabban ama gondolatok, hogy miképen is lehetne a szegénység küzdelmét enyhíteni.

Az élelmes tanító csakhamar rájön, hogy a selyemtenyésztés is arra való, mely a szegény népnek ugy ruházatot, mint sok falat kenyeret is juttathat a szájába. Kellő jóakarattal e tekintetben tehát igen sokat tehet egy tanító a szegény nép javára. Fényesen bebizonyította ezt Lakner Fülöp ujverbászi igazgató-tanító és néh. Milla Márton apatini igazgató-tanító, kik életük nagy

részét eltöltve a szegény nép testvéries támogatásának szentelve a selyemtenyésztés kultiválásában keresték és találták fel a segítő módot az anyagi jólét előmozdítására, mondhatni nagy és háládatos sikerrel.

Nemkülönben őszinte méltatással emlékezhetek meg a tanítói kar egyik fiatalabb, lelkes, ügybuzgó tagjáról, Raicheld Adolf bácsalmási tanító személyében. Ő volt az, aki már évtizedekkel ezelőtt nagy segítségére volt a selyemtenyésztésnek, belátván annak felette üdvös voltát a szegény népre. Nem restelte a munkát sem s hatékony propagandája mellett a tenyésztés gyakorlati terén is előljárt, ő maga is, hogy eredményt is mutathasson, mert tudta nagyon jól, hogy minden rábeszélésnél hathatósabb a gyakorlati példa és hódítóbb a sikeres eredmény. Dicséretére legyen mondva, hogy fáradozásának gyümölcse azt eredményezte, hogy Bácsalmás és vidéke ma már az ország legjobb selyemtermelő vidékei közé tartozik. Végül nem mulasztatom el, hogy e helyütt még Ritter Mátyás pozsony megyei szempei főtanítónak a selyemtenyésztés terén kifejtett ügybuzgalmáról szóljak, kinek fáradozását még azon körülmény tette hatványozottan becsessé, hogy Szempcen községben működött jelentékenyen közre a tenyésztés meghonosításánál, hol azt még nem is ismerték.

Valóban üdvös dolog lenne, ha hazánk tanítósgából minél többen akadnának olyanok, kik követnék az imitten említett kartársak előjáró példáját. Hiszen tudni való, hogy az a szép cselekedet, mit e derék tanítók a selyemtenyésztés és a szegény nép érdekében elkövettek, intő példaul szolgálhatna a többi kartársak buzdulására.

Általánosságban véve, ha még oly jól áll is hazánkban a selyemtenyésztés ügye, ezért bizony el lehet mondani, hogy még nagyon sok község van, hol a selyemtenyésztés kevésbé van oly kellőképpen kihasználva, mint ahogy azt lehetne kihasználni. Oka ennek legtöbbször abban rejlik, hogy nincs lokális mozgó ereje a selyemtenyésztés községenkénti fellendülésének. Ha a jegyzőnek a kisebb gondja is nagyobb annál, semhogy még a bogarakkal is törődjön; a pap meg a misemondással nem tartja összeférhetőnek a bogarak kultiválását: akkor nem marad más hátra, minthogy a tanító törődjön az ügygel.

A tanító, kinek anyagi érdekében is áll, mert a selyemtenyésztés ügyébe legnagyobb részt mint beváltó úgy is be van avatva elég szép mellékjövedelmet képező honorálással s akinek tanrendjében is elő van írva a selyem-

tenyésztésnek a gyermekekkel való ismeretése. Ez az ismertetés, ha nemcsak sablonszerűen elméleti, hanem gyakorlati is, akkor a selyemtenyésztésnek már gyermekkorában meghódítatik a jövő szegénysége. Mert akkor a tanuló már gyermekkorában szerzett tapasztalat nyomán meggyőzve érzi magát a selyemtenyésztés hasznos voltáról. Erre kell tehát törekedni minden ambiciózus tanítónak, ki a szegény nép igazi barátja.

Hiszen a magyar kormány maga, már a múlt század 80-as éveiben nagy sulyt fektetett arra, hogy a tanítók legyenek a selyemtenyésztési ügy zászlóvivői a községekben, mert a néppel közvetlen érintkezésben élve — selyemtenyésztésünk meghonosítása és fejlesztése érdekében a leghathatósabban közreműködhetnek. Éppen azért 1881. és 1882. évben tanítóképzési tanárokat és tanítókat küldött ki Olaszországba a selyemtenyésztés tanulmányozására, hogy azután rendes tantárgyul vegyék fel a képezdekből a selyemtenyésztést és így később az életbe kilépő tanítók ez irányban is oktatást adhassanak a népnek.

Ha tehát ezen oktatási törekvést magáévá téve minden községben a tanítók között csak egy is akadna, aki oly önzetlen energiával karolná fel a szegény nép boldogulására a selyemtenyésztés érdekét, mint fentebb említett kartársaik, akkor az országos termelési eredmény oly bámulatos emelkedést mutatna, mely nemzetgazdaságilag e téren hazánknak a külföld előtt fényes versenyképes dicsőséget aratna. A szegény nép ezreiben pedig a mai általános elégtelenség korszakában valóságos szociál-misszió hatását keltene a selyemtenyésztés lehető legkiterjedtebb kihasználása. Érhetne-e ennél szebb és üdvösebb célt egy a szegény nép sorsát szíven viselő tanító?!... Aligha!...

Hazánk lelkes és ügybuzgó tanítóin mulik csupán, hogy mindez bekövetkezzék. Felette kívánatos, hogy úgy legyen!

Király Béla.

H i r e k.

Lapunk legközelebbi száma a pünkösdi ünnepek miatt f. hó 8-án jelen meg.

Egyházi hírek. Ófelsége a király a kalocsai főkapitányban Schweitzer József éneklő kanonoknak a nagyprépostságra, Boromisza Tibor dr. örkanonoknak az olvasó, Kleiner Lajos bácsi prépostnak az éneklő, Maeskovics Pál dr. főszékesegyházi főesperesnek az örkanonokságra, Zundl Péter bácsi főesperesnek a hácsi prépostságra, Hoffmann Károly dr. tiszaei főesperesnek a főszékesegyházi, Valihora Ágoston dr. idősb mesterkanonoknak a hácsi főesperességre, Boromisza István ifjabb mesterkanonoknak s kalocsai prépostnak az idősb mesterkanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyta s az ekként megüresedő tiszaei főesperességre Steezy György dr. apatini apátplébánost, az ifjabb mesterkanonoki székre pedig Povischil Rikárd dr. címzetes kanonokot és kisebb papnevelő intézeti igazgatót nevezte ki.

A hadsereg köréből. Schreiber Jakab, tartalékos helyettes segédorvos a 86. gyalogezredhez tartalékos segédorvossá nevezetett ki.

A koronázás évfordulója. Június hó 8-án, pénteken, a koronázás évfordulóján, ünnepi istentisztelet lesz a róm. kath. templomban. A helybéli áll. főgimnázium s a felső kereskedelmi iskola ez alkalommal iskolai ünnepet is rendeznek.

A Magyar Védő Egyesület zombori fiókjának választmánya június hó 2-ik napján d. u. fél 6 órakor a városháza kisebb tanácstermében tartja első gyűlését. A védő egyesület osztályai akkor fognak megalakítani; az osztályok elnökei, előadói, jegyzői és tagjai akkor fognak megválasztatni.

Tornaverseny. A zombori állami főgimnázium folyó évi június hó 10-én d. u. 1/4 órakor, — rossz idő esetén 14-én esetleg 17-én, — a nyári játszótéren (vásártér) intézeti ifjusági tornaversenyt rendez, melyre a t. szülőket és az érdeklő közönséget ezennel meghívja. Az ülőhelyek ára 40 fillér.

Ev. ref. istentisztelet. A zombori ev. ref. gyülekezet június hó 4-én, pünkösd második napján, d. e. 10 órakor az ág. ev. imaházban istentiszteletet tart, melyen az urvasora-osztást a jelentkező gyermekek konfirmálása fogja megelőzni. Az istentisztelet végeztével egyházi közgyűlés tartatik. — Arany Gusztáv, r. lelkész, Kozma László, e. gondnok.

Behrnum előadása. Egy érdekes külsejű fiatalember hosszú fekete göndör hajjal és borotvált arcával tűnt fel Zombor város utcáin a járóelőknek: Behrnum, a gondolatolvasó. Behrnum június hó 2-án szombaton este egy előadást fog a városi színházban tartani, ahol a legkiválóbb honi és külföldi hűvésztanárok mutatóványait, trickjeit és pieceit, valamint hosszú évek során végzett buvárkodás révén általa feltalált gondolatolvasásnak oly módszerét, amely szerint bárkinek családi és egyéb viszonyait körülményesen leírja; testvérei, rokonai és hozzátartozóinak számát, bárkinek nevét, életét, körülményeit mnemotechnikai művészetével alapján feltárja. Az érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk a közönség figyelmét. Az előadás este 8 órakor kezdődik. Jegyek Schön Adolf könyvkereskedésében előre megválthatók.

Közgyűlés. A „Zombori Kereskedők Testülete” május hó 27-én d. e. 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlését, melyen városunk kereskedői nagyszámban jelentek meg. Igen figyelemre volt a választmány jelentését követő titkári jelentés, mely igazolta, hogy a kereskedelmi testület nagy célok érdekében komoly munkásságot folytat. A tárgysorozat letárgyalása után a választások következtek és id. Heindlhofer Róbert ajánlatára újból dr. Falcione Nándor választatott meg; alelnökök: Karakásevits Milivoj, Holländer József; főtítkári: Spitzer Sándor, titkárok: Weidinger Lajos, dr. Gál Rezső; pénztáros: Weidinger Frigyes; ügyész: dr. Turányi Zsiga; új választmányi tagok: Báits Vitomir, Szabó N. Péter, id. Heindlhofer Róbert, Bikár P. Milutin, Ungár Gyula. Póttagok: János Gusztáv, Kollár József, Markovits György, Engel Mór, Metz József, Dömötör Aurél. Számvizsgálók: Lederer Leó, Löwy Márton, Schlieszer Sándor.

Bácskai tűzoltók Milanóban.

A Milanóban május hó 28-án megnyitott tűzoltói kongresszuson Bácskából Osztrigonacz Ferenc, Terék Mátyás Obecséről, Venczel Lajos Szabadkáról, Szalay József Paripásról és Tripolszky Béla Bácsból vesznek részt. A kongresszus 10 napig tart. A kongresszusra megjelent tűzoltók versenye május hó 30-án tartatott meg az országos kiállítás területén.

Közgyűlés. Az országos polgári iskolai egyesület bács-bodrogmegyei köre 1906. május hó 23-án d. e. 10 órakor Pálicson rendes közgyűlést tartott.

Mulatság. Az „Overbázi zene egyesület” folyó évi június hó 2-án házi estélyt rendez.

Névváltoztatások. Belügyminiszteri engedéllyel Budinkity Gyula bajai lakos nevét Sebőkre; Glavits János szabadkai lakos nevét Verébre magyarosította.

Műkedvelői előadás. A zombori „Napközi Otthon” egyesület 1906. június hó 6. és 7. én a városi színházban, saját pénztára javára hangverseny és előképekkel egybekötött jótékony célú műkedvelői előadást rendez. Műsor: I. Rész. 1. Prolog. Erdélyi Zoltántól. Előképpel. Mondja Alföldy Tibor. 2. Gyermekmentés. Zichy Mihály festménye után, személyesítve Jovánovits Matild urleány. — II. Rész. 1. „Si j'etais roi” ouverture. Előadja a zombori műkedvelői zenekar. 2. Telefonnál (Seskáné Szabó Matild) Magánjelenet. Előadja Vojnits Ilonka urleány. 3. Huszka: Aranyvirág daljátékából Kibontva szárnyunk. Keringő. Goldfaden: Csillag fia daljátékából A szívem epedve várja. Románc és tulipánda. Éneklő Falcione Blanka urleány, zongorán kíséri Jovánovits Matild urleány. 4. Aki mer az nyer. (Murai Károly.) Dialog. Előadják: Popovits Olga urleány és Zátanyi Dezső. 5. Duo Brillant. Erkel F. és Vieuxtemp H. től. Előadják: zongorán Jovánovits Matild urleány, hegedűn Csavojácz János. — III. Rész. 1. Jancsi és Juliska meséből. Szereplők: előképek: Falcione Alice, Hirmann Dóra és Alföldy Tibor. 2. Liliomok között. Szereplők: Gehring Mici és Horvátovits Margit urleányok. Rendező dr. Zátanyi Dezső. — Jegyek előre válthatók Schön Adolf könyvkereskedésében. A tisztelt páholybéli közönség felkérte, hogy jogaikat f. évi június hó 4-én déli 12 óráig érvényesíteni sziveskedjenek. Helyárak: Proscenium-páholy 10 kor., páholy 8 kor., kőrszék az első 5 sorban 2 kor., 3 sor 1 kor 60 fillér, a többi 1 kor., deák és gyermekjegy 60 fillér, karzati ülőhely 60 fillér, karzati állóhely 40 fillér. Kezdeté 7 és fél órakor.

Halálozás. Özv. Gräff Nikázné sz. Lakner Borbála 89 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Az elhunytban vármegyénk tanfelügyelője, Gräff Nikáz kir. tanácsos édesanyját gyászolja. A szomorodott család az alábbi gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett, felejthetetlen anyánk, nagyanyánk, illetve anyósunk özvegy Gräff Nikázné szül. Lakner Borbála a halotti szentség ájtatos felvétele után f. évi május hó 29. én d. u. 5 órakor életének 89. évében hosszas betegség után csendesesen elhunyt. A megboldogultnak földi maradványai folyó évi május hó 31-én délután 5 órakor fognak a gyászházba (Zöldfa-utca 11. sz.) a róm. kath. egyház szertartásai szerint a szt. Rókus temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat pedig június hó 1. én d. e. fél 9 órakor fog a helybeli róm. kath. plébániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni. Zombor, 1906. évi május hó 29. én. Legyen nyugalma csendes! Emléke áldott! Gräff Nikáz, Gräff Vince, Gräff Lajos, Gräff Fanni férjezett Komlósi Zsigmondné, Gräff Mária férjezett Heitz Jánosné, Gräff Anna özv. Berger Antalné, Gräff Julia férjezett Temunovich Józsefné, gyermekei. Gräff Nikázné szül. pernicai Szaich Paula, Gräff Vincéné szül. Wagner Erzsébet, Gräff Lajosné szül. Horváth Anna, menyei. Komlósi Zsigmond, Heitz János, Temunovich József, vejei. Ifj. Gräff Nikáz, Gräff István, Gräff Ilonka férjezett Fábian Ignácné, Gräff Gyula, Gräff Margit, Gräff József, Gräff Vilma, Heitz Józsa özvegy Balás piri Béláné, Heitz Béla, Berger Antal, Berger Lajos, Tessényi Oszkár, Tessényi Vilma, unokái. Fábian Ignác, unokájának férje.

Özv. Dörfler Rezsóné szül. Klapka Paulina 55 éves korában hosszas betegség után elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Megtört szívvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy forrón szeretett jó anyánk, nagyanyánk és anyósunk özvegy Dörfler Rezsóné szül. Klapka Paulina f. évi május hó 30-án délután fél 6 órakor hosszu szenvedés után 55-ik életévében jobb létre szenderült. A drága halott porai június hó 1-én délután 4 órakor fognak a gyászházban (Zrinyi-utca 14. sz. a.) beszenteltetni és a szt. Rókus sarkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat pedig f. évi június hó 2-án délelőtt fél 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban a Mindenhatóknak be-

mutattatni. Zombor, 1906. évi május 31-én. Áldás és béke poraira! Dörfler Lajos, Dörfler Károly, Dörfler Adél, Dörfler Agoston, Dörfler Rezső, Dörfler Gyula, Dörfler Nándor, gyermekei. Klapka János, testvére. Dörfler Lajosné szül. Spitschuh Zsuzsanna, Dörfler Agostonné szül. Preyer Margit, menyei Dörfler Miklós, unokája.

Tessényi István Bulkeszi község érdekes darabja „A bácskaiak”, ami eddig Budapestén 30 szor zsufolt ház előtt került színre, végre lekerült a Bácskába. A nagy érdeklődés abban leli magyarázatát, mert Zsedényi oly mesteri tollal, oly jóízű humorral írta meg darabját és az Uránia színház műszaki személyzete oly pazarul állította ki azt a 160 színesen vetített és 14 mozgólépképet, hogy igazán alig adtak hasonló darabot abban a színházban. A mágnásvilágnak, a sajtónak és mindenkinek, aki „A bácskaiakat” végignézte, osztatlanul elismerő a véleménye. De alig lehet említés nélkül hagyni a darab zenéjét is, amely szintén Zsedényi szerzeménye s amelyet Gaál Ferenc hírneves művészünk zseniálisan tett le zongorára. A budapesti kávéházakban esténként nagy közönség kesereg „a bácskai altatón” és hangos jókedvvel vigad a „papipa” csárdás mellett. Mennyire inkább tudjuk mi évezni a rólunk írott művet, mikor saját ismerőseinket és barátainkat, a tiszamelléki magyart, a szász bunyevácot, a tarka sokacot, derék svábjainkat és szerb testvéreinket látjuk magunk előtt szerepelni. A darabot különben most pünkösdi vasárnapján este adják a szabadkai színházban s azt maga a szerző személyesen olvassa fel. Jegyekre elő lehet jegyezni Heumann Mór szabadkai könyvkereskedőnél.

40,000 koronás család. Zenéről jelentik, hogy a napokban nagy családnak jöttek nyomára Nagy Ferenc zentai lakos 40,000 korona kölcsön kieszközlése végett februárban érintkezésbe lépett egy fővárosi előkelő pénzintézettel. Apósának, Losonczy István Pál ókanizsai földbirtokos vagyonára való betáblázással sikerült is neki a 40,000 koronás kölcsönt megszerezni. Az egész kölcsönügyletről azonban az apósa mit sem tudott. A közjegyzőnél készült adóssági kötelezvényre Nagy egy erre a célra felbérlet emberével iratta reá apósa nevét a tanúk megtévesztésével. Most, hogy a telekkönyvi hivatal értesítette Losonczyt a betáblázásról, kiderült a család és az apósa a pénzsóvár vő ellen megtette a kir. ügyészségnek a feljelentést. Mint hírlik, Losonczy leányára való tekintetből a kárt megtéríti, de Nagy Ferencnek tartózkodási helyét mindeztideig nem sikerült ki pihatólni.

Ujverbászi társulati polgári leányiskola. Ujverbászon 2 év óta sikerrel működő polgári leányiskolába a következő 1906/7. iskolai évre a beiratások már június hó 1-én veszik kezdetüket. A beiratasi díj 80 korona egy évre. A kilátásba helyezett állami segély kiutalása után a tandíj tetemesen le fog szállítani. A beiratás alkalmával a tandíjnak legalább 1 havi részlete előre lefizetendő. Az ellátás is igen olcsó. Az igazgatóság felhívja a község és környékbeli szülőket, kik a nevezett intézetbe szándékoznak küldeni gyermekeiket, hogy már most jelentkezni sziveskedjenek.

Magyar fehérneműgyár r. t. Zentán. Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy Zentán egy szakértőkből és pénzemberekből álló csoport 300 000 korona alaptőkével részvénytársasági alapon férfi ing, gallér és kézelők gyártására vállalatot indít meg. Özinte, meleg érdeklődéssel nézünk ezen vállalat elé, amely hivatva van az Ausztriából bennünket elárasztó ily nemű gyári termékeket kiszorítani. Örömmel üdvözljük az alapítást és a vállalatot hazafias kereskedőinknek és közönségünknek különös figyelmébe és pártfogásába ajánljuk.

Komlópusztító élődiek. Csérer Lajos komlótermelési szaktanár felkéri a komlótermesztőket, hogy a növényi vagy állati komlópusztítók fellépését hozták tudomására és különösen, hogy a beteg komlórést küldjék neki meg. Ha a pusztítás nagyobb mértékű lenne, úgy ajánlatos egyenesen a magyaróvári növénykörtani állomást vagy a budapesti m. kir. rovtartani állomást felhívni.

A siklósi nagy iskolaalapító Vajda János volt országos képviselő síremlékének felállítására a siklósi polgári fiúiskola 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából a volt növendékek százas bizottsága gyűjtőleveket küldötték szét az iskolatársakhoz. A gyűjtött összegeket és gyűjtőleveket tisztelettel kérem megküldeni. A pénzt a „Siklósi Takarékszövetkezet”, az üres gyűjtőleveket pedig hozzám küldendő folyó évi június hó 15-ig. A síremlék ünnepélyes felállítása szeptember 4-én leendő. Rédei Károly polg. isk. igazgató, a százas bizottság elnöke.

Félarú vasuti jegy a szanatóriumi gyűlésre. A József kir. herceg Szanatórium Egyesület annak a közlésére kér fel, hogy Kossuth kereskedelmi miniszter ur ő excellenciája a Budapestén, június 10-én tartandó egyesületi közgyűlésre az államvasúton fel- és le való utazásra érvényes félarú vasuti jegyet engedélyezett. A jegy június 8-ától 16-ig érvényes, akik a jegykedvezmény igénybe akarják venni, irjanak a József kir. herceg Szanatórium Egyesületnek Budapestre IX., Ferenc körút 36. szám alá.

A „Bácskaiak” Szabadkán. Zsedényi Aladár szabadkai földünk rendkívül érdekes darabja „A bácskaiak”, ami eddig Budapestén 30 szor zsufolt ház előtt került színre, végre lekerült a Bácskába. A nagy érdeklődés abban leli magyarázatát, mert Zsedényi oly mesteri tollal, oly jóízű humorral írta meg darabját és az Uránia színház műszaki személyzete oly pazarul állította ki azt a 160 színesen vetített és 14 mozgólépképet, hogy igazán alig adtak hasonló darabot abban a színházban. A mágnásvilágnak, a sajtónak és mindenkinek, aki „A bácskaiakat” végignézte, osztatlanul elismerő a véleménye. De alig lehet említés nélkül hagyni a darab zenéjét is, amely szintén Zsedényi szerzeménye s amelyet Gaál Ferenc hírneves művészünk zseniálisan tett le zongorára. A budapesti kávéházakban esténként nagy közönség kesereg „a bácskai altatón” és hangos jókedvvel vigad a „papipa” csárdás mellett. Mennyire inkább tudjuk mi évezni a rólunk írott művet, mikor saját ismerőseinket és barátainkat, a tiszamelléki magyart, a szász bunyevácot, a tarka sokacot, derék svábjainkat és szerb testvéreinket látjuk magunk előtt szerepelni. A darabot különben most pünkösdi vasárnapján este adják a szabadkai színházban s azt maga a szerző személyesen olvassa fel. Jegyekre elő lehet jegyezni Heumann Mór szabadkai könyvkereskedőnél.

Női kereskedelmi tanfolyam. Az ujvidéki állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos női keresk. tanfolyam első éve befejezéséhez közeledik. A belügyminiszter éppen az utolsó napokban rendelte el, hogy a tanfolyamot végzett nők a városi segédhivataloknál tisztviselőkként alkalmazhatók. Ez a kurzus tehát már közhivatali állásra is kvalifikál. A tanfolyamot 29 növendék hallgatja és a végzett tanulók nemcsak kereskedelmi és egyéb gazdasági pályákra nyernek kiképzést, hanem gyakorlati ismereteiket, különösen a rendszeres háztartásban is kitűnően értékesíthetik. Éppen ezért nemcsak azoknak ajánlatos ennek a kurzusnak a végzése, akik valamely kenyérkereső foglalkozás után látnak, hanem nagyon hasznos azokra a nőkre nézve is, akik otthon a családi háztartás gazdaságában akarnak érvényesülni. A jövő 1906—7. iskolai évre már most is elfogad az igazgatóság (áll. felső keresk. iskola) előjegyzéseket és szívesen ad részletes értesítést is.

A jánoshalmi templom kibővítése. Több évi hosszas előkészület után, végre megtörténik a jánoshalmi róm. kath. templom kibővítése. A napokban érkezett meg a felsőbb egyházi hatóságoktól a tervezet jóváhagyása. Ha a kibővítést a tervezet szerint fogják végrehajtani, az átalakítás után Jánoshalma községe szinte páratlanul monumentális és díszes templomépülettel fog gazdagodni. A költségvetésben még körülbelül 30,000 koronára nincsen meg a kellő fedezet. Ezt a hiányt különböző adományokból és a hívek áldozatkészségéből remélik beszerezni. Az adakozást dr. Boromisza Tivadár pápai prelátus, Jánoshalmának egykori plébánosa nyitotta meg 2000 koronával. Hir szerint a patronátus (a kasszársági uradalom) is 20,000 koronával fog hozzájárulni az építési költségekhez.

Közeledünk a lóhushoz. Szabadkán lóhuselárusítási engedélyért folyamodtak. Eberhardt József állatorvos már betervezte véleményét a polgármester elé, amely szerint a kért elárusítás engedélyezendő, a mézszárszéken azonban jelezni kell, hogy lóhust árulnak, amint az esetleg készített „virstliken” is jelezendő, hogy lóhushól van készítve.

A színházbajlás joga. Newyork államban törvényjavaslatot nyújtottak be, mely súlyos büntetés terhe alatt megtiltja, hogy valakit nyilvános szórakozó helyekről, vagy éppen színházról kizárjanak. A szigorú törvényjavaslat benyújtására az adott okot, hogy Newyork huszonhét színházának igazgatói összebeszéltek, hogy a Metcalse színikritikust nem engedik be színházba, mert egy színházat kegyetlenül megkritizált. „Az állam minden polgárának megvan a joga, hogy nyilvános szórakozó helyeket és színházakat látogathassa” — mondja a törvényjavaslat.

Földalatti telefonhálózat.

Szabadkán a földalatti telefonvezetékét földalatti vezetékévé fogják átalakítani. A tervbe vett munkálatokat valószínűleg még e nyár folyamán megkezdik. A földalatti telefonvezeték létesítését megelőző közigazgatási bejárást már befejezték. A bizottság tagjai voltak: Fehér Jenő zombori államépítészeti mérnök, Gáli Adolf Szabadka város mérnöke, László Géza rendőrkapitány és a temesvári postaközigazgatóság által kiküldött két képviselő.

Értesítés. A gőzgépezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden június hó 10. napján d. e. 9 órakor a Szeged-alsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 9.) beküldendők.

A rák gyógyítása ibolya-levéllal. Nem hiába az egész emberiséget foglalkoztatja ez a borzasztó betegség gyógyítása: alig mulik el hét, hogy valami új módot ne találtak volna föl a rák orvoslására. És minél hangosabban hirdeti a föltaláló az orvos-ság csallhatatlan voltát, annál nagyobb kétkedéssel fogadják mindenfelé a sikert. Már oly sok család érte az embereket a legnagyobb orvosok részéről is, hogy nem lehet azon csodálkozni, ha még az igazí sikerrel szemben is gyanakodók az emberek. Ujabbban az a megfigyelés történt, hogy az ibolya leveléből készített tea hatása kitűnő. Ezen eleinte szánalmasan mosolyogtak az emberek, de nem lehet csak tréfa, mert még olyan komoly orvosi kör is, mint a londoni tudós társaság, alapos tanulmány tárgyává tette a kérdést. Ott egy híres sebész, Gordon tanár számolt be nagyszámu hallgatóság előtt az új gyógymód eddig elért eredményeiről. Végeredményben arra a tapasztalatra jut, hogy nagyon is érdemes a kérdéssel foglalkozni, mert ha gyógyulásról nem is adhat számot, annyit mindenesetre elért, hogy az így kezelt beteg határozott javulás tüneteit mutatja. Hallgatónak bemutatott egy 54 éves férfit, aki súlyos nyelvrákban szenvedett. A körülötte erős ember hihetetlen gyorsan pusztult és a leginkább fájdalmak gyötörték. Táplálkozni nem tudott és életbenmaradásához már alig volt remény. Miután műtétnek nem akarta magát alávetni, az új ibolya gyógyítómóddhoz folyamodtak. Tíz heti gyógyítás bámulatot eredményt mutatott fel. A daganat leapadt, a beteg újra tudott enni és erőre kapott. Szóval a tünetek sokkal kedvezőbbek voltak. Hat hónap múlva újra rosszabbodás állott be, megint megkezdtek a gyógyítást és ma még él a beteg, pedig ha a rákot az eddig ismert eszközökkel kezelték volna, már rég meghalt volna. Semmiestre sem szabad hinni, hogy az ilyen gyógyítás fölöslegessé tesz minden műtétet, de semmi aprólékosságot sem szabad figyelmen kívül hagyni, ha ilyen fontos betegség gyógyításáról van szó.

Művészet — Irodalom.

Az Igazság 1906. júniusi számának a tartalma: Dr. Pataj Sándor: A nők jogairól. M. Korniss Aranka: Egy árny oszon... Dr. Gratz Gusztáv: Az általános választói jog szociológiai szempontból. Dr. Quiros: Büntetőjogi társadalomtan. (Spanyolból fordította: dr. Thót László) Kosztolányi Dezső: A vonaton. Dr. Kabos Márton: Római levelek. Szerkesztői jegyzetek: Kormányválság. — Győzött az „ellenzék”. — Földolag az üzlet. — Lejárás. — Választások Egan országában. — Délutáni ülések. Irodalom. Szerkesztői üzenetek stb. Szerkesztő Pataj Sándor Zombor. Egész évre 1 forint.

Az Amatőr. A legszebb magyar képes folyóirat hazai amatőr fényképezőink lapja: az Amatőr. Műkedvelő fotóművészeink tehát joggal lehetnek büszkék arra, hogy éppen az ő lapjuk az, mely ily rövid idő alatt elérte a legnagyobb sikert, melyet magyar folyóirat elérhet, vagyis hogy páratlanul előkelő színvonalával és pazar kivitelével, szakszerűségével és gazdag tartalmával a külföldi hasonló folyóiratokat teljesen nélkülözhetővé teszi. Az

Amatőr hasznos tanácsadója minden amatőr fényképezőnek, úgy hogy csekély előfizetési díját mindenki már a sok el nem rontott lemezen és egyéb — a fényképezéshez szükséges — sokféle szeren is egyhamar megtakarítja. Utóbbi számaiban kezdők részére cikksorozatot indított, melyben a legelemibb dolgokon kezdve könnyen érthető modorban fokról-fókra vezet be a kevésbé gyakorlott amatőröket a fényképezés titkaiba. Az Amatőr tehát nem hiányozhatik egyetlen magyar amatőr könyvtárából sem. A legutóbbi szám vezércikke, melyet Kohlmann Artur dr. szerkesztő irt, a hirtelenül elhunyt legnagyobb magyar amatőrfényképezőnek, Eszterházi Mihály grófnak nekrológja. Az országos amatőrszövetség kiállításának bírálati ismertetése és szép képekben való bemutatása, néhány külföldi művész amatőr mesteri felvételei, több szakeikk és a bő rovatok e számot is az előzőkhöz hasonlóan jól szerkesztette és érdekessé teszik. Az Amatőr előfizetési díja negyedévre 3 kor. 50 fillér. Mutatványszámot amatőrfényképezőknek ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, VII., Király-utca 89.)

A Vasárnapi Ujság május 27-iki számának 37 képe közül a legtöbb a lefolyt napok nevezetes eseményeire vonatkozik. A Szent István-szobor leleplezését kilenc, a képviselőház megnyitását hat kép mutatja be, az utóbbiak közt látható a ház ülésterme jobb és bal felől, a kormány tagjaival. Aktuális képek vannak még a rákos-szentmihályi felhőszakadás pusztításairól, az orosz cár Budapesten készült motoros vonatáról, a nálunk járt kínai küldöttségről, a dzsui dzsieu budapesti tanításáról stb. Érdekes olvasmányul szolgálnak Farkas Imre és Sajó Sándor versei, Bertha Sándor emlékezései, egy cikk a Kossuth-családnak egy száz év előtti katonas asszony tagjáról, egy másik cikk a budai királyi palota kétszázéves jubileumáról, a „Regénytár” melléklet közleményei: Moloár Ferenc eredeti s Léon de Tinseau franciából fordított regénye (képekkel), tárcacikk a hétről, római levél s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb.

Uj postai kézikönyv. Heisinger Antal zombori posta és távirada főtiszt a nagy közönség, hivatalok és tanulóifjúság szükségleteire alkalmas, könnyen áttekinthető és kitöltött mintákat tartalmazó postai kézikönyve megjelent és előtűnk fekszik. Ezen kézikönyv a posta, távirada, távbeszélő és postatakarékpénztár (cheque és clearing) főbb szabályait tartalmazza, továbbá tárgyalja a portomenteséget és a postaintézetekhez való alkalmaztatás útját és módját. A tartalomjegyzék és széljegyzetek segítségével mindennemű felvilágosítás egy pillanat alatt megtalálható kitöltött mintákkal illusztrálva. A mű olcsó bolti ára (2 kor.) mellett általános feltűnést kelt kellems alakja, célszerű berendezése, dus tartalma és bármely irányban kimerítő volta által. Tényleg rég érzett hiányt pótol és hivatalok, magánosok, intézetek, iparosok, kereskedők és általában bárki által legjobb eredménnyel használható és bármely könyvkereskedés útján vagy a szerzőnél 2 korona bolti áron beszerezhető. Ezen általános érdekű és közhasznú mű mielőbbi beszerzése és a könyvkereskedés útján vagy közvetlen a szerzőnél bárkinél a legmelegebben ajánlhatjuk; miután kiadása korlátolt számú példányban történt és a készlet a mű kiváló bece és használhatósága folytán előreláthatólag rövid idő alatt kifogy. Végül fel-említjük, hogy ezen kodifikált mű az 1906. évi posta- és távirada rendeletek tára 3. számával bezárólag van pótolva és kiigazítva.

Szerkesztői üzenetek.

Életre fel! Ugynevezett versében ez a két sor a legszebb: „Szeressük, ki nekünk jobbat ad!” — s „E nemzetet áldd meg Isten!” De ez még nem elég az üdvösségre. Ha „jobb

oldalu” versekkel szolgál, szívesen látjuk; de előbb — tanuljon meg helyesen írni.

Gy. Kubányi Gyula, petróci tanítónak általános megbotránkozást és fölháborodást keltő magaviselete már méltó megrovásban részesült lapunk május 29-iki számának: Tüntető néptanító c. közleményében. Mivel a bácsi espressóval és a kir. tanfelügyelőség útján a vármegyei közigazgatási bizottsággal hivatalosan közölték a magyarellenes tanítónak és társainak esetét: várjuk el az ügy fejleményét. Hiszük, hogy a kellő megtorlás el nem marad.

HIRDETÉSEK.**Lakás változás.**

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy eddigi lakásomat **Bezdáni-ut 7. szám** (volt Dévay-kert) **alá helyeztem át,** ahol mindennemű **kárpitos és nyerges munkák** a legpontosabb kiszolgálás mellett elfogadtatnak.

Tisztelettel

Schneider János3—2 **kárpitos és nyerges mester.****Haszonbérleti hirdetmény.**

Az ómoravicai határban, a zombori országot mellett, a kerényi földekkel határos **88 lánca** (a 2000 □ öl) **jó termő földemet** a következő 3 (három) évre **haszonbérbe kiadom.**

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálók.

K. Nagy Sándor3—1 **földbirtokos Ómoravica.****Meghívó.**

Ezennel meghivatnak a sajkásszentiváni „Népbank” részvénytársaság t. c. részvényesei a **f. évi június hó 18-án** az intézet helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésre.**Targysorozat:**

1. Az alapszabályok 11., 48. és 49. §-ainak megváltoztatása a 692/1906. számú miniszteri rendelet értelmében.

2. Más indítványok.

Sajkásszentiván, 1906. május 31.

Igazgatóság.

1505/1906.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Csonoplya községben üresedésben levő és utólagos havi részletekben kiszolgáltatandó 800 korona évi fizetéssel javadalmazott lovasrendőri állásra pályázat hirdettetik és felhivatnak az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerű minősítvényüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket alulírott eljárásnál **folyó évi június hó 15-ig** nyújtsák be.

Csonoplyán, 1906. május 27-én.

Deák Andor, **Kopping Adám,**

jegyző. 3—1 bíró.

ad 5172/polg. 1906. szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Dzsinitz Márk és társainak Kopping Ádám Csonopla község bírja és társai ellen Csonopla község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 5172/P. 1906. sz. a. kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1906. évi június hó 28-ik (huszonnyolc) napjának d. e. 8 óráját** Csonoplán a község házára kitéztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Csonoplán a község házában az érdekeltek által való megtekinthetőre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhassák.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1906. évi május hó 26-án.
A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,

kir. tszéki bíró, mint kiküldött

Irnok kerestetik.

Egy irnok, ki a községi jegyzői teendők minden ágában jártas, állandó alkalmazást nyerhet. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

3-2

2708/tkvi 1906. szám

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni kölcsönös segélyző egyesület mint szövetséget végrehajtatónak Györfly Adámné Wrutyák Éva végrehajtást szenvedő elleni 500 korona tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Bezdánban fekvő, a bezdáni 49. sz. betétben foglalt Györfly Adámné Wrutyák Éva nevében álló A. 199 hr. 1014. ö. i. számú ház és 107 □ öl beltelekre a C. 1. sorsz. a. Wrutyák Simon újabb javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti szolgálmi jog fentartásával 1980 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1906. évi június hó 13-ik (tizenhárom) napján délelőtt 10 órakor Bezdán község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1906. évi március hó 24-én.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

Eladó üzlet.

Magyarkanizsán (18,000 lakossal) nagyobb vállalat miatt kézmű-, divatárú- és bőrüzletemet, mely az itteni főtéren már 58 év óta egy helyen fennáll, és legélénkebb forgalomnak örvend, átadó. Bővebb felvilágosítást nyújt

Hesser Soma
tulajdonos.

2-2

A h j ápolása. A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpa képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpa képződés a hajjalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáradja.

mentalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrolin hajszesz” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhány szori használat után megszűntet minifennemű hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz csak silány, ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőknél: **Koráni és Wachsmann** drogeria és csosmetical laboratorium, Szabadka.

Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejárataival szemben)

mindennap reggeli 5 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség **rendelkezésére áll.**

Urak részére

mindennap délig, kedden és szombaton délután is.

Hölgyek részére

hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 órától, diákok részére kedden délután.

Gőzfürdőjegy 1 kor.**Kádfürdőjegy 1 K 20 fil.****Diákjegy 40 fillér,**

mely utóbbi csakis kedden d. u. vehető igénybe.

*—30

— Telefon a fürdőben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy az egész idény alatt raktáron tartok

elsőrendű érett zombori juhtúrót

és ajánlok nagybani szállításra.

Kilója 1 kor. 20 fl.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek és **kicsinyben is naponta kapható.** 3-2

Továbbá ajánlok **királyhalmi tavalyi rizlingi és kövidinka és baranyai finom asztali borokat zárt palackokban.**

Naponta behűtött sör és szikviz, valamint friss aludtje is kapható.

Cukor kilója 70 fl.

Stb. Stb.

Özv. Vörös Istvánnéjuhtúró kiviteli üzlete és csemegekereskedés
Zombor, Posta-utca.**A szépséget ápolni kell!**A legideálisabb kipróbált
szépségápoló a **BORDÁS-féle****Irén-crème,
Irén-szappan,
Irén-pouder**ugy szeplő, mint májfolt és
barna nyak ellen.**Ára darabonként 1 kor.**Készíti **BORDÁS JÁNOS** gyógyszerész
JÁSZBERÉNYBEN.**FŐRAKTÁR ZOMBORBAN:****PEKÁNOVITS A.**

szappangyárosnál. 10-5

ad 366. szám. 1906.

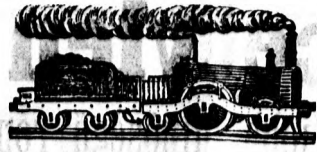
Pályázati hirdetmény.

Doroszló község előljárósága közhírré teszi, hogy a vármegyei építészeti szabályrendelet 1. §-a értelmében a községi képviselőtestületnek 18/közgy. 1906. számú határozata alapján a község utcái és tereinek szabályozása, az új építési vonalak megállapítása céljából szükséges munkálatok biztosítandók. Ennélfogva felhivatnak azon mérnök urak, kik ezen munkálatok készítését elnyerni óhajtják, hogy ajánlataikat **folyó évi június hó 20-ig** alulírott előljáróságnál nyújtsák be.

Doroszlón, 1906. május hó 26-án.

2-1

Községi előljáróság.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1906. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád.													Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.			szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	
7.00	7.15		1.55	8.20	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.		5.45	9.50	1.00	6.55		10.00	
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk. SZABADKA		11.50	5.05	9.51	1.52		6.37	
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind. SZABADKA		10.58	7.23	9.39	1.26	9.08	6.26	
	1.56	4.43		7.10	6.02	Csantavér		10.26	6.53		12.58	8.13		
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27	Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.33	7.31	5.54	
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05	Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.04		5.37	
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27	Verbász		9.06	5.37	8.39	11.45		5.21	
11.51	3.27	6.17			7.46	O-Kér		8.41	5.13		11.19		5.04	
12.03	3.43	6.34			8.13	Kiszács		8.21	4.54		11.03		4.49	
12.20	4.03	6.55		8.37	8.34	érk. UJVIDÉK		7.46	4.50	7.56	11.42		4.29	

Oda Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya													Vissza		
szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	sz. v.			szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30		4.55	6.30	8.15	ind. SZEGED-ROK.			7.06		10.54	2.52	7.53	12.12
3.22	8.04	11.46		5.11	6.57	8.33	Röszke			6.51		10.40	2.38	7.39	11.57
3.36	8.18	12.00		5.26	7.28	8.49	HORGOS			6.38		10.28	2.25	7.27	11.44
3.50	8.31	12.13		5.39	7.51	9.04	Királyhalom			6.25		10.16	2.09	7.16	11.31
4.05	8.44	12.28		5.52	8.12	9.25	Palió			6.13		10.05	1.58	7.05	11.18
4.17	8.55	12.40		6.03	8.31	9.38	érk. SZABADKA		ind.	6.00		10.05	1.47	6.55	11.05
5.00	10.25	2.02	6.50	7.00			ind. SZABADKA		érk.	6.50		9.54	1.00	6.02	10.35
5.25	10.50	2.26		7.30			Tavankút			6.17			1.00	5.29	10.09
5.45	11.13	2.46		7.19			Bajmok			5.53			12.38	5.05	9.51
6.16	11.45	3.17		7.41			Nemes-Militics			5.02			12.21	4.16	9.10
6.30	11.59	3.31		7.53			érk. ZOMBOR		ind.	4.40			11.45	3.56	8.51
7.28		4.00		8.13			Prigl.-Szent-Iván						11.30		8.14
7.42		4.13		8.23			Szónta						10.55		8.14
7.54		4.24		8.33			érk. GOMBOS		ind.				10.37		7.53
9.18		5.25		9.13			ind. ERDŐD		érk.				10.25		7.40
9.30		5.37		9.23			érk. DÁLYA		ind.				9.17		6.03
													9.05		5.50

Oda Baja—Ujvidék													Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.			sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.				
4.00	7.22	1.15		ind. BAJA		8.53	3.23	6.50						
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.42						
4.25	7.45	1.38		Vaskút		8.31	2.59	6.26						
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.00						
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.35						
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.12						
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.28	4.40						
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.16						
6.25	9.41	3.23		érk. ZOMBOR (étk.)		6.45	12.57	4.05						
2.25	6.51	3.51		ind. ZOMBOR (étk.)		6.10	11.20	7.00						
2.31	6.57	3.57		Zombor-vásártér		6.03	11.13	6.52						
2.41	7.07	4.07		Fernbach-szállás		5.54	11.04	6.41						
2.50	7.16	4.16		Zsárkóvác		5.46	10.56	6.32						
3.06	7.30	4.30		Ó-Sztapár		5.32	10.42	6.15						
3.35	7.49	4.49		Bresztóvác		5.16	10.28	5.51						
4.05	8.10	5.12		Hódságh		4.48	10.02	5.21						
4.46	8.35	5.37		Parabut		4.29	9.45	4.43						
5.00	8.49	5.51		Paraga		4.08	9.25	4.10						
5.40	9.16	6.09		ind. GAJDOBRA		3.26	9.07	3.21						
5.54	9.30	6.23		Bulkesz		3.12	8.55	3.06						
6.16	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán		3.01	8.44	2.49						
6.50	10.10	7.03		Futtak		2.32	8.16	2.10						
7.18	10.31	7.25		érk. UJVIDÉK		2.07	7.51	1.30						

Oda Kiskun-Halás—Bácsalmás—Rigyica													Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.			v. v.	v. v.	v. v.			v. v.	v. v.	v. v.		
3.50	11.50	6.00	ind. KIS-KUN-HALÁS		5.44	2.27	10.24							
4.03	12.03	6.13	Kopolya		5.32	2.14	10.11							
4.20	12.20	6.29	Fehértó		5.16	1.57	9.54							
4.37	12.36	6.45	Terézhalom		5.00	1.40	9.37							
4.58	1.08	7.03	Jankovác		4.48	1.27	9.24							
5.25	1.42	7.23	Mélykút		4.20	1.24	8.44							
5.48	2.05	7.44	Kudics		4.00	1.11	8.15							
5.56	2.13	7.52	érk. BÁCZSÁLMÁS		3.51	1.00	8.04							
6.16	2.49	8.14	ind. BÁCZSÁLMÁS		3.41	11.21	7.29							
6.36	3.09	8.29	Madarász puszta		3.26	11.01	7.09							
6.49	3.27	8.37	Bácsmadaras		3.18	10.51	6.59							
6.57	3.35	8.44	Sanac puszta		3.11	10.34	6.42							
7.17	4.00	8.53	Katymár		3.00	10.21	6.29							
7.29	4.12	9.03	Legyen puszta		2.49	9.58	6.08							
7.45	4.28	9.16	érk. RIGYICA		2.35	9.40	5.50							

Oda Szabadka—Baja													Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.			sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.					
4.50	10.35	1.42	7.05	ind. SZABADKA		8.03	12.48	6.20	10.28					
5.25	11.10	2.17	7.38	Csikéria		7.35	12.16	5.48	9.52					
6.03	11.46	2.54	8.09	Bács-Almás		7.13	11.55	5.27	9.22					
6.09	11.51	3.00	8.14	Almás		6.58	11.40	5.12	9.06					
6.33	12.15	3.26	8.42	Bikity-Borsód		6.33	11.15	4.47	8.38					
7.07	12.48	4.00	9.16	érk. BAJA		5.55	10.40	4.12	7.52					

Oda Ó-Becse—Ujvidék													Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.			sz. v.	v. v.	sz. v.			sz. v.	v. v.	sz. v.		
4.50	9.45	4.20	ind. Ó-BECSE		6.56	12.43	7.31							
5.12	10.11	4.42	Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10							
5.34	10.31	5.02	Csurogh		6.19	11.53	6.58							
5.54	11.02	5.22	Zsablya		5.55	11.19	6.26							
6.09	11.18	5.39	Goszpodince		5.29	10.46	6.11							
6.32	11.45	6.02	Temerin		5.13	10.28	5.55							
6.41	11.54	6.11	Járek		4.57	9.59	5.37							
6.54	12.09	6.24	érk. VASKAPU		4.43	9.43	5.23							
7.01	12.13	6.25	ind. VASKAPU		4.42	9.42	5.22							
7.25	12.40	6.49	érk. UJVIDÉK		4.17	9.15	5.00							

Oda Szeged-Rókus—Zenta													Vissza	
sz. v.	v. v.			v. v.	sz. v.									
4.20	1.40	ind. SZEGED-ROKUS		8.56	6.03									
4.40	2.04	Röszke		8.36	5.43									
4.57	2.22	érk. HORGOS		8.18	5.25									
4.58	2.35	ind. HORGOS		7.57	5.08									
5.16	2.58	Bács-Martonos		7.39	4.50									
5.42	3.24	Ó-Kanizsa		7.25	4.35									
6.04	4.05	Adorján		6.56	4.07									
6.29	4.30	érk. ZENTA		6.30	3.40									

Oda Ujvidék—Vaskapu—Tittel													Vissza	
sz. v.	v. v.			v. v.	sz. v.									
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK		6.00	3.01									
7.00	5.37	érk. VASKAPU		5.33	2.38									
7.05	5.38	ind. VASKAPU		5.28	2.33									
7.31	6.07	Káty		5.06	2.15									
7.42	6.19	Tiszakálmánfalva		4.43	1.56									
7.57	6.39	Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41									
8.11	6.58	Vilova—Gardinovee		4.04	1.26									
8.24	7.16	Lok		3.48	1.14									
8.37	7.30	érk. TITTEL		3.32	1.00									

Oda Szabadka—Ó-Becse													Vissza	
v. v.	sz. v.</													

Elismert jó minőségek.

Felhívás.

Siessünk az alkalmat megragadni és

Beck Gábor Géza

női és férfi divatruházában, a „Gólyához”, Zombor, főutca, az újtemplom mellett, az újonnan nagyobbitott és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett üzletében lévő nagy alkalmi vételének

megtekintését,

ahol nagy választékban kapható:

Teljes női ruhára való szövet 1⁵⁰ f.

Teljes női ruhára való delain 2²⁵ f.

Legjobb mosó és batisztok 15 kr mt.

Divat blúzselymek 99 f.

Divatkelmek 27 krtól feljebb.

Divat delainek 33 krtól feljebb.

Nap- és esőernyők 1⁵⁰-tól felj.

Férfi nyakkendők 19 felj.

Övek 49 krtól f.

Divat himzett blúzok 1⁴⁹ krtól f.

Nagy választék:

Férfi és női kelengyékben.

Vászon és Schifon

Bluz és pongyola.

Ágy- és asztalterítők.

Alsószoknyák, kötények

Fej- és zsebkendők.

Női, férfi és gyermekharisnyák.

Szőnyeg, paplan.

Csipke- és szövetfüggönyök.

Ezen rendkívüli olcsó elárúsításra felhívja a cég a n. é. vásárló közönség figyelmét.

Mintagyűjtemények helyben és vidékre nagy választékban kívánatra ingyen s bérmentve.

Rendkívül előnyös vétel.

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbide 26.— K.

Legjobb minőségű római szemcsés carbide 30.— K.

Árak 100 kg. tiszta súlyért, tehát esomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes esomagolással, azonnali készfűzetés vagy utánvét ellenében, pénztári engedmény és minden levonas nélkül.

Szállítunk legkitünőbb rendszerű acetylenkészülékeket és teljes acetylen-világítási berendezéseket is legjobban.

Allandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

52—28

BUDAPEST, V., Váci-körút 26/a.

3181. szám

kig. 1906.

Pályázati hirdetmény.

A palánkai járáshoz tartozó Bulkeszi községben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom tehát a pályázni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6 §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz **folyo évi június hó 26-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket nem veszem figyelembe

Ezen állás javadalmazása:

1. készpénz-fizetés havi előleges részletekben évi 1500 korona;

2. természetbeni szabad lakás s ahhoz tartozó udvar és házikert, melyek után az adókat a jegyző, az illetékegyenértéket a község fizeti;

3. 2⁷⁴⁴/₁₆₀₀ hold legelőtold haszonélvezete, mely után az adókat a jegyző, az illetékegyenértéket a község fizeti;

4. a bulkeszi 2. sz. tkvi betétben 1174. hr. szám alatt felvett 560 □ öl területű legelőtold haszonélvezete, mely után az adókat a jegyző, az illetékegyenértéket a község fizeti;

5. a kézbesítés és végrehajtás körüli teendőkhöz 400 korona készpénz-fizetés, mely a községi pénztárból havi előleges részletekben létszen fizetendő;

6. a magánmunkálatokért szabályrendeletileg szedhető díjak.

Palánkán, 1906. évi május hó 26-án.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

790 szám.

1906.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye hódásági járásbeli Militics községben lemondás folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázat hirdetnek.

Az állással egybekötött javadalom a községi pénztárból utólagosan havi egyenlő részletekben kifizetendő évi 480 korona készpénz, a ruházatot a megválasztandó rendőr, míg a felszerelést a község tartozik beszerezni, és a megválasztandó rendőr nyugdíjárulékát a község fizeti.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az érvényben levő rendőrségi szabályrendeletben előírt kellékekkel igazolt kérvényeiket **1906. évi június hó 20-áig** eme község előjáróságnál annál is inkább nyujtsák be, mert későbbben beérkező kérvény figyelembe vétetni nem fog.

Megjegyeztetik, hogy kiszolgált csendőrök előnyben fognak részesülni. Militicsen, 1906. május 28-án.

Maár József,

jegyző.

Lemli Mátyás,

2—1 bíró.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

A G R A R I A

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET

gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levél cím:
A G R A R I A
Budapest, Váci-út 2.
52—28